



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II

Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0018903

Polytechnická výchova v MŠ – prostorová představivost

Lektorka: Mgr. Zdenka Štefanidesová

Postup při tvorbě vlastního scénáře tematického dne

Jakmile se naučíme pracovat s inspiračním kalendářem a vyhledávat v něm názvy motivačních aktivit, přichází jako další krok sestavení scénáře tematického dne. Pokud máme možnost, je vždy lepší pracovat v malém týmu alespoň tři nebo čtyř lidí a zajistit tak pestrost a různorodost připravovaných aktivit (pracovní list č. 7).

Při přípravě tematického dne bychom neměli zapomínat, že tento si neklade za cíl žádný konkrétní výstup v podobě jakéhokoli druhu prezentace. V průběhu tematického dne by se mělo dítě seznámit s co největší škálou možností, jak lze nahlížet na dané téma. Z pedagogického hlediska můžeme během aktivit získat velmi dobrý přehled o sociálním a vztahovém nastavení celé skupiny i jednotlivců a tyto poznatky potom dále při práci s dětmi využívat.

Návrh jednotlivých částí scénáře tematického dne v mateřské škole

1. Asociční řada

Do toho řádku vepíšeme všechna slova (asociace), která nás k danému tématu napadají, mohou tvořit i asociční řadu. Asociční řetězec nabízí často nečekané oblasti, které lze při tvorbě aktivit využít.

2. Motivační aktivity

Jedná se o samostatné aktivity, během kterých lze více přiblížit základní téma. Aktivity by neměly být časově ani organizačně náročné a měly by jít používat i samostatně, bez vazby na další oblasti. To nám dává možnost využívat těchto aktivit během celého roku nezávisle na tematických dnech.

3. Propojení úvod – závěr

V praxi se osvědčilo zahájit a ukončit tematický den stejným typem aktivity, která nám významově téma uvede i zakončí. Tímto provázáním dáme dětem možnost utřídit si prožitky a zasadit je do určitého rámce. K tomuto účelu je vhodná jednoduchá písnička, básnička nebo společný kruhový tanec.

4. Informace

Pro přípravu aktivit použijeme odbornou literaturu a vzdělávací semináře. Dětem můžeme nabídnout informace k danému tématu prostřednictvím obrázkových encyklopedií nebo jiných dostupných pomůcek.

5. Zajímavosti, srovnání, pokusy

Pokusy nebo badatelsky orientované učení tematický den velmi obohatí. Přiměřeně věku se pokusíme zajímovosti a pokusy do některých aktivit zařadit. Pro menší děti stačí zařadit jednu výraznou zajímavost nebo srovnání získaná přes smysly.

6. Výtvarné aktivity

Během výtvarných aktivit upřednostníme prožitek. Nikdy výsledné práce dětí nehodnotíme a nesrovnáváme. Vždy se snažíme dát prostor, aby mohly své dílo samy svými slovy okomentovat.

7. Hudební aktivity

U hudebních aktivit podpoříme spontánnost a radost ze sdílení hudby. Pokud můžeme, zařadíme co nejvíce pohybu (tance), který bude provázaný hudbou.

8. Dramatické aktivity

Volíme jednoduché dramatické aktivity, ke kterým využíváme předměty denní potřeby. Dbáme na to, aby se každé dítě mohlo během dramatické aktivity projevit, byť jednoduchou větou či gestem.

9. Pohybové aktivity

Při výběrání pohybových aktivit se zaměříme na zručnost, motoriku, orientaci v prostoru, koordinaci pohybů a především spolupráci. Upřednostňujeme aktivity, které nejsou zaměřeny na výkon.

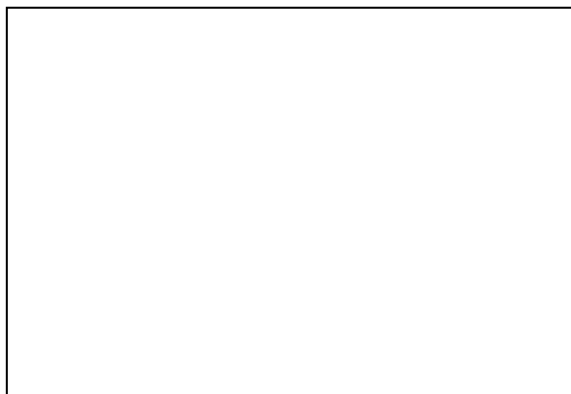
10. Navazující aktivity

Sestavíme si časový harmonogram dne, promyslíme délku jednotlivých aktivit, rozdělíme si úkoly, pokusíme se požádat o spolupráci rodiče nebo žáky druhého stupně základní školy, abychom šetřili své síly a zároveň nabídli dětem setkání s novými lidmi. Vždy ale zvolíme jednoho koordinátora celého dne, který řídí realizační tým a řeší podobu celého dne.

Barevný rok – práce s inspirací a kreativitou

Nabídnout dětem tři dovednosti

1. Být sám sebou
2. Být sám sebou (s druhými)
3. Dokázat řešit problémy



Vnitřní motivace

1. *Dbát na smysluplnost*
2. *Umožnění spolupráce*
3. *Možnost volby*
4. *Nabídka zpětné vazby*

MOJE ZDROJE INSPIRACE

(Lidé, místa, události, setkání, situace, vůně, barvy, zvuky, okamžiky,)

Co (nebo kdo) mě v životě inspiruje

Koho inspiruji já

Inspirační kalendář (asociace)

měsíc	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Barva	.				x					
Zvíře		.				x				
Rostlina			.				x			
Ovoce zelenina				.				x		
Oblečení					.				x	
						.				x

1. Řádková a sloupcová metoda

Řádková metoda hledání tématu

Témata, která v inspiračním kalendáři tvoří řádek, nám nabízejí tematickou linku, která nás může provázet celým školním rokem. Záleží potom jen na pojetí a rozsahu zpracování tématu pro daný den v měsíci. Můžeme si stanovit například každou první středu v měsíci pro nové téma, nebo mu věnovat celý týden nebo aktivity rozdělit po částech do jednotlivých týdnů.

Ke každému tematickému dni je ale dobré si připravit jednoduchý scénář, abychom věděli, které typy aktivit jsme již využili a neopakovali je v příštím měsíci.

Ukázky zajímavých návrhů řádkových témat vzniklých na seminářích Barevný rok pro MŠ

1. Barevnost světa

<u>IX.</u>	<u>X.</u>	<u>XI.</u>	<u>XII.</u>	<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>	<u>IV.</u>	<u>V.</u>	<u>VI.</u>
cihlová	rezavá	olivová	fialová	modrá	holubí	hrášková	žlutková	růžová	azurová

Zpracování celoroční motivace nebo jen tematického dne zaměřeného na barvy a **barevnost světa** kolem nás skýtá mnoho přístupů. Realizace bývá velmi často spojena s barvami přírody, kdy děti hledají typickou barevnost, která je obklopuje ve světě rostlin, zvířat nebo lidí. Jednou z oblíbených aktivit bývá v jarních a letních měsících tvorba barevné paletky podle barev duhy¹ nebo jen hledání různých odstínů nejvíce se vyskytujících barev (zelené, hnědé, žluté,...). Děti si tak mohou uvědomit, jak barevně bohatý je svět kolem nás a mohou se prostřednictvím těchto aktivit snadněji učit přesně pojmenovávat odstíny barev.

¹ *Sem barev duhy – metodický materiál, CEA Slušákov, 2011*

2. Rok plný vůní

<u>IX.</u>	<u>X.</u>	<u>XI.</u>	<u>XII.</u>	<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>	<u>IV.</u>	<u>V.</u>	<u>VI.</u>
skořicová	zelná	lesní	vanilková	čajová	sněhová	jarní	sluneční	šeriková	luční

Rok plný vůní je velmi inspirativním celoročním projektem a bývá často zpracováván jako tematický den. Nejčastěji je zaměřen na práci s bylinkami a kořením, na tvorbu nejrůznějších aromatických jídel, vonným šitých látkových objektů a na práci spojenou s využíváním pěti lidských smyslů.

3. Lidské ruce

<u>IX.</u>	<u>X.</u>	<u>XI.</u>	<u>XII.</u>	<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>	<u>IV.</u>	<u>V.</u>	<u>VI.</u>
naše ruce (dovednosti)	ruce chrání (rodina)	ruce pomáhají (pomoc)	ruce hladí (vztahy)	ruce staví (stavby)	ruce pečují (hygiena)	ruce uklízí (pořádek)	ruce pracují (řemesla)	ruce tvoří (umění)	ruce si hrají (hračky)

Jedny z nejzajímavějších témat jsou ta, která zpracovávají náměty lidského těla. Celoroční motivace spojená s tématem **Lidské ruce** nabízí přiblížení oblasti lidských činností, řemesel a tvořivosti a při celoročním zpracovávání bývá jedním z nejuspěšnějších.

4. Planeta Země

<u>IX.</u>	<u>X.</u>	<u>XI.</u>	<u>XII.</u>	<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>	<u>IV.</u>	<u>V.</u>	<u>VI.</u>
vesmír	planeta Země	horniny	vodstvo	rostliny	živočichové	člověk	lidské výtvořry	vliv člověka	budoucnost

Téma planety Země patří mezi náročnější témata, přesto bývá ve školkách často zpracováváno jako celoroční motivace. Pokud zvolíme jednoduché aktivity a pomocí obrázkových encyklopedií a pomůcek téma přiblížíme, bývá jedním z nejoblíbenějších především u předškolních skupin dětí.

Odkazy na doporučené inspirativní knihy, aktivity a přednášky:

a) Pro pedagogické pracovníky

Metodika – Dřesk a Tilpina

<https://www.slunakov.cz/wp-content/uploads/2016/03/metodika.pdf>

Metodické materiály MŠ, ZŠ, SŠ

<https://slunakov.cz/metodicke-materialy-ke-stazeni/>

Dvanáct smyslů brány duše

<https://www.kosmas.cz/knihy/149286/dvanact-smyslu.-brany-duse/>

Jak, to, že vidím

https://www.megaknihy.cz/puzzle-leporela/303913-jak-to-ze-vidim.html?search_pos=1

Jak rozvíjet pohyb, emoce a smysly

<https://www.kosmas.cz/knihy/257246/jak-rozvijet-pohyb-emoce-a-smysly/>

Dítě na vlastní pohon

<https://www.megaknihy.cz/rodina-vztahy-deti/341988-dite-na-vlastni-pohon.html?block=viewed&position=2>

Rozvíjejte naplno mozek svého dítěte

<https://knihy.heureka.cz/rozvijete-naplno-mozek-sveho-ditete/>

Rozvíjejte u dětí odvahu, zvědavost a odolnost

<https://www.kosmas.cz/hledej/rozv%C3%ADejte%20u%20d%C4%9Bt%C3%AD%20odvahu%2C%20z%C3%ADdavost%20a%20odolnost>

Karty ctností

<https://vychovakectnostem.cz/co-nabizime/karty-ctnosti/>

Stačí jen málo

<https://www.kosmas.cz/knihy/219614/staci-jen-malo/>

b) Pro rodiče a děti:

Co je spánek

https://www.megaknihy.cz/pro-deti/323704-co-je-to-spanek-kuk-pod-okenko-uplne-prvni-otazky-a-odpovedi.html?utm_si=RFidjRTZUc2TXpJek56QTBNeKl6TnpBMA==&utm_pab=0&utm_source=lali&utm_medium=cpc&utm_campaign=merchant-lali-tablet

Smysly

<https://www.megaknihy.cz/puzzle-leporela/303913-jak-to-ze-vidim.html?block=related&position=6>

Knížka z bláta

<https://www.megaknihy.cz/zaliby/301646-knizka-z-blata.html?block=viewed&position=6>

Knížka

<https://www.kosmas.cz/knihy/214551/knizka/>

Barvy

<https://www.kosmas.cz/knihy/207975/barvy/>

Housenka

<https://www.kosmas.cz/knihy/245669/tuze-hladova-housenka/>

strach

<https://www.kosmas.cz/knihy/248000/nebojme-se-bat/>

klub divných dětí

<https://www.kosmas.cz/knihy/267269/klub-divnych-deti/>

mám tě ráda - kniha [Attachmentová tematika](#)

https://www.megaknihy.cz/rodina-vztahy-deti/245552-mam-te-rada.html?utm_si=RFlidjRTZUc2TWpRMU5UVXINaExTIRVeQ==&utm_pab=&matchtype=&network=g&device=c&creative=63152076610&keyword=&placement=¶m1=¶m2=&adposition=&campaignid=193922770&adgroupid=19959225370&feeditemid=&targetid=pla-450238340362&loc_physical_ms=9062834&loc_interest_ms=&searchtype=search&gclid=Cj0KCQjwn cT1BRDhARIsAOQF9Lm3Wsng7hpYTDkNwNEja8kJc_z_HIE78vvViWkgrkPx3DgBwUwuVHlaAmYnEALw_wcB

Rytmická ohybová cvičení – odkaz na centrum v Olomouci

<http://www.7centrum.cz/sluzby/rytmicke-pohybove-cviceni-p-216036.html?cPath=219886>

c) inspirativní videa – aktivity přednášky

Trénování aktivity oko - ruka ☺

<https://www.facebook.com/jyoti.gada.3/videos/3204676649578223/UzpfSTEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTk0ODc2Nzk2MzU0Nzg/>

Trénování aktivity oko - ruka – noha ☺

<https://www.facebook.com/maricela.montemayor.94/videos/1709361929205864/UzpfSTEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTk0ODc2NzQzNTUzNDY/>

<https://www.facebook.com/MinHeinkyaw445/videos/2426837894248176/UzpfSTEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTgwODQyNzk5MTEzNjI/>

<https://www.facebook.com/troskujinak/videos/231193268003509/UzpfSTEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTg5NzY5MjY4MjY5Nzc/>

<https://www.facebook.com/kylie.garvey.3/videos/3930064572933/UzpfSTEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTg5MjY5MjY4MjY5Nzc/>

Učíme se venku

https://ucimesevenku.cz/?fbclid=IwAR2iOV1JIoaRnwDHfMn812fGxNsJ3XVWnv7LWyoA4OyhVKBkuizx_LYrX2Q

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/300226757138927/>

<https://ucimesevenku.cz/cisla-venku/>

<https://ucimesevenku.cz/dilna-a-zahrada/>

dráha

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/255809212169864/>

váha

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/615162465753646/>

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/1111479619226347/>

Zlomky - pizza

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/178056233384120/>

ČOSIV

<https://cosiv.cz/wp-content/uploads/2020/05/Az-se-sejdeme-ve-skole-krizovy-plan.pdf>

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10218953461800366&set=a.1271406138098&type=3&theater>

d) Ohrožené dítě ve školním prostředí

Jak zkrotit (svou) příšeru

<https://www.youtube.com/watch?v=Jfq6-nS65RY>

souhlas

https://www.youtube.com/watch?v=T_s6zjjwoGw

https://www.youtube.com/watch?v=2Im5KQM_xLM

[škola - šikana](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=puJkuBQPQc4>

<https://www.youtube.com/watch?v=xaBjACZTNLQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=bAZ8Otb1C2s>

<https://www.youtube.com/watch?v=Nn2YU2xd8dw>

<https://www.youtube.com/watch?v=PU3y3ovkqiw>

<https://www.youtube.com/watch?v=cXKgTzbgJl4>

[zrcadlení – chování dítěte](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=gu5gGPYNStI>

[holky a kluci - oceňování](#)

<http://supermamy.maminka.cz/clanek/pro-zeny-super-mamy-materstvi-vychova-deti/530183/deti-uklizely-a-holcicky-dostaly-mensi-odmenu-co-se-stalo-pak.html>

Film Děti bez lásky (1963)

https://www.youtube.com/watch?v=iLjHAP9Cho4&fbclid=IwAR3q5v_3L3P4F24MiMCxOG-kcHsZnnwdk7Hwbg5g4yXLA1TB4AHlq-OQAxw

Téma soustředění

<https://www.facebook.com/sona.ferancova/videos/10215917341623304/UzpfSTewMTgyMTA3NjA6MTAyMTk2NTUwMzI5NzkyMdc/>

Odkazy na inspirativní přednášky

Radkin Honzák - <https://www.youtube.com/watch?v=aedhxvooyPg&t=2712s>

František Koukolík – https://www.youtube.com/watch?v=03Ycmfb_UvE

Chvála, Trapková - <https://www.youtube.com/watch?v=e3avmL-eihw&t=1285s>

Rozhovory ve třech M. Herman, L. Trapková a V. Chvála -

<https://www.youtube.com/watch?v=z6erW4riVbo&t=11s>

Karel Opravil – <https://www.youtube.com/watch?v=RT69gjlACbw>

Jan Svoboda – <https://www.youtube.com/watch?v=47ZTKr5RV3s&t=1529s>

Marek Herman – <https://www.youtube.com/watch?v=1ygb-3VCmww>

Milan Studnička – Jak vychovávat holky a jak kluky?

<https://www.youtube.com/watch?v=ld6yV48Bykl&t=5471s>

Přednáška J. Svoboda, J. Halda, M. Herman - <https://slideslive.com/38895339/tri-bratri-v-triku-aneb-jak-to-vypada-kdyz-mame-na-vsechno-dost-casu>

Přednáška Zrak a sluch (integrace senzorické integrace)
https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=N9EPaU0RZJc

Přednáška Jana Nováčková -
<https://www.youtube.com/watch?v=3ht1kk7r4ic&feature=share&fbclid=IwAR2wkUPeTct6nkehBAffG8qk9rmbA5TtuXWPlqmKVEcv1eU5z4rEbV6wisA>

Rozhovor s učitelkou a předsedkyní Učitelské platformy Petrou Mazancovou o vzdělávání při
<https://www.facebook.com/eduin.cz/videos/708749306547369/UzpfSEwMTgyMTA3NjA6MTAyMTk1MjQwNTIxMDQ3Njc/>

Přednáška Václav Cílek
<https://www.youtube.com/watch?v=staMHeLaGpw&feature=share&fbclid=IwAR2kVPvx3H8hLfb1Gjg2sp8Ira3sYMoySqjICBlk2FQbGY6ljoQ9ikZd5W4>

Rozhovor se Stevem Goodmanem -
<https://www.youtube.com/watch?v=KhaM6LzaznA&t=507s>

Rozhovor s Larsem Lysterem - <https://www.youtube.com/watch?v=UOIMig3-LwI>

Přednáška Tomáš Rektor - https://soundcloud.com/navolnenoze/tomas-rektor-workoholismus?fbclid=IwAR0Yctbf0nUIRA26V0RLzP8eRPNI9hZU3rRFdq2tZRRawg_K8vbTab7dlZM

Přednášky od kolegyň z norského výcviku k PL Stres pět základních stavů

Jak podpořit děti s náročným chováním v důsledku negativních zážitků, Ann Karin Nielsen Bakken

<https://www.youtube.com/watch?v=AD9dypf1tEg>

https://www.youtube.com/watch?v=4ijK9agi_E0&t=36s

článek v novinách – rozhovor s přednášející
<https://www.pressreader.com/czech-republic/lidove-noviny/20200225/281878710403907>